

Sygn. akt I C 11/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Aleksandrowie Kujawskim I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Krajewski

Protokolant: st. sekr. sąd. Tomasz Lewandowski

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2016 r. w Aleksandrowie Kujawskim

na rozprawie sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko S. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powódka (...) S.A. z siedzibą we W. wniosła pozew przeciwko S. S. o zapłatę kwoty 829,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 13 lipca 2015 do dnia zapłaty. Wnosiła też o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka podała, że w dniu 28 maja 2015 zawarła umowę cesji wierzytelności z (...) S.A. V. (...) i w ten sposób wstąpiła w istniejący stosunek prawny między pozwanym a cedentem. Cedent zawarł z pozwanym umowę OC posiadaczy pojazdów mechanicznych nr KM- (...) -A-K1 w dniu 26.4.2013, dotyczącą samochodu V. (...) nr rej. (...). Pozwany nie uiścił wymaganej raty składki ubezpieczeniowej. Na dochodzoną kwotę składają się zaległa rata składki ubezpieczenia OC w wysokości 661 zł i odsetki ustawowe od tej raty zaliczone za okres od 11.5.2013 tj. dnia następnego po terminie płatności składki do 12.7.2015 tj. dnia poprzedzającego wniesienia powództwa w kwocie 168,40 zł.

W dniu 17 grudnia 2015 Sąd wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany S. S. wniósł sprzeciw od tego nakazu w całości. Wskazał, że osobiście nie zawierał żadnej umowy z (...) S.A. Umowa została zawarta przez poprzedniego właściciela pojazdu. Polisa obowiązywała do 13 stycznia 2013. Sprzedał auto innej osobie jeszcze w trakcie obowiązywania tej polisy - w dniu 5 stycznia 2013. Poinformował o tym ubezpieczyciela. Firma (...) S.A. zawarła umowę z pozwanym bez jego wiedzy i zgody.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka wskazała, że pozwany nie zawiadomił we właściwym terminie zakładu ubezpieczeń o zbyciu pojazdu, zaniechanie to zatem skutkowało przedłużeniem umowy ubezpieczenia z mocy prawa.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

J. i M. H. byli właścicielami samochodu V. (...) nr rej. (...).

J. H. zawarł z (...) S.A. w dniu 10 stycznia 2012 umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC, która dotyczyła tego samochodu, na okres od 13 stycznia 2012 do 13 stycznia 2013.

W dniu 27 listopada 2012 J. i M. H. zbyli samochód na rzecz S. S.. O zbyciu w dniu 11 stycznia 2013 został zawiadomiony (...) S.A.

Dowód: umowa sprzedaży z 27.11.2012 z adnotacjami k. 72; polisa i wniosek o ubezpieczenie k. 78 - 80.

W dniu 5 stycznia 2013 S. S. sprzedał samochód V. (...) o nr rejestracyjnym (...), objęty obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na rzecz J. B..

(...) S.A. automatycznie wznowiło w trybie art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych na okres od 14 stycznia 2013 do 13 stycznia 2014 umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC z pozwanym, z uwagi na niewypowiedzenie umowy ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta. O wznowieniu ubezpieczenia zawiadomiono pozwanego pismem z 26 kwietnia 2013 i wezwano do uiszczenia składki 661 zł w terminie 7 dni.

W odpowiedzi w dniu 15 maja 2013 S. S. drogą mailową powiadomił (...) S.A. o sprzedaży samochodu.

Dowód: umowa z 5.1.2013 k. 50; wydruki wiadomości e-mail k. 66 – 67; pismo z 26.4.2013 z załącznikiem k. 70 – 71, 82 - 83; wyjaśnienie (...) SA k. 76 -77.

W dniu 28 maja 2015 (...) S.A. zbyło na rzecz (...) S.A. przysługujące temu zakładowi ubezpieczeń wierzytelności, wśród nich tą, która wynikała z umowy ubezpieczenia OC potwierdzonej polisą nr (...).

Okoliczność bezsporna - dowód: pismo z 13.7.2015 k. 20; umowa sprzedaży wierzytelności z 28.5.2015 i załączniki k. 24 – 33; płyta k. 59; wyjaśnienie (...) SA k. 76 -77.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zebranych w sprawie. Był on w zasadzie bezsporny. Jedyne to, kiedy pozwany zawiadomił zakład ubezpieczeń o sprzedaży pojazdu, było sporne. Pozwany podnosił, że uczynił to niezwłocznie po tej czynności, niemniej tego nie wykazał. Wykazał, że uczynił to drogą mailową po otrzymaniu od zakładu ubezpieczeń informacji o wznowieniu ubezpieczenia i tak należało przyjąć; nie wykazał, by uczynił to wcześniej. W szczególności pozwany nie kwestionował faktu, że zadłużenie wynikające z przedłużonej umowy było przedmiotem cesji i zostało nabyte przez powódkę.

Powódka opierała powództwo na umowie cesji. Przepisy kodeksu cywilnego dopuszczają obrót wierzytelnościami; w przypadku nabycia wierzytelności jej nabywca wstępuje w prawa zbywcy (tak art. 509 i 510 kc). Dłużnikowi przysługują jednak przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 kc).

Pozwany podnosił, że nie zawierał umowy ubezpieczenia dotyczącej pojazdu i sprzedał go przed upływem okresu ubezpieczenia OC wynikającego z polisy wystawionej na rzecz poprzedniego właściciela pojazdu. Tak rzeczywiście było – powód jak się okazało wywodził swe roszczenie z wznowienia umowy ubezpieczenia wiążącej (...) SA z poprzednim właścicielem pojazdu, dokonanego na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Przepisy tej ustawy uległy zmianie w dniu 11 lutego 2012 roku – czyli wkrótce po zawarciu umowy ubezpieczenia pomiędzy (...) SA a J. H.. Zmiana ta została dokonana ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw. W noweli tej wskazano w art. 6, że do umów ubezpieczenia zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Umowa ubezpieczenia wiążąca (...) SA i J. H. wygasła z upływem okresu, na jaki została zawarta – czyli z dniem 13 stycznia 2013. Oznacza to, że do kolejnej umowy ubezpieczenia – tzw. wznowionej, która dotyczy S. S. – mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 lutego 2012. Za taką interpretacją przemawia wykładnia językowa tej ustawy - w art. 28 ust. 1 tej ustawy w brzmieniu zarówno sprzed tej daty jak i po tej dacie mowa jest

o zawarciu „następnej umowy” na kolejny okres, co oznacza, że poprzednia umowa wygasa i zostaje zawarta z mocy prawa z dniem następnym po wygaśnięciu poprzedniej umowy nowa umowa – a więc stosownie do art. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw stosuje się już do niej przepisy nowe. Za taką interpretacją przemawia też wykładnia celowościowa – intencją ustawodawcy nowelizującego ustawę o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych było bowiem uporządkowanie systemu prawnego, tak, by uniknąć sytuacji, gdy jednego pojazdu dotyczą dwie umowy odpowiedzialności cywilnej ich posiadaczy (lub więcej) i by rozwiązać występujące na tym tle problemy w sposób korzystny dla tych posiadaczy (temu służyło m.in. wprowadzenie art. 28 a do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych).

Sytuację prawną w sprawie niniejszej należało zatem oceniać na podstawie przepisów obowiązujących w dacie wznowienia umowy ubezpieczenia – to jest w dacie 14 stycznia 2013. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – w brzmieniu z tej daty - jeżeli posiadacz pojazdu mechanicznego nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, nie powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu, uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy. Powyższy przepis to tzw. klauzula prolongacyjna, która w celu zapewnienia nieprzerwanej ochrony ubezpieczeniowej przewiduje "milczące" zawarcie umowy ubezpieczenia na okres następnych 12 miesięcy. Dochodzi w takim wypadku do przedłużenia stosunku ubezpieczeniowego z mocy ustawy. Powyższy przepis nie ma jednak zastosowania w sytuacji przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego. Zgodnie bowiem z art. 31 ust. 1 ustawy, w brzmieniu znowelizowanym w dniu 11 lutego 2012r., a więc obowiązującym w chwili dokonania wznowienia umowy przez zakład ubezpieczeń, od którego powódka nabyła wierzytelność, w razie przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego dotychczasowy posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na nowego właściciela przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Co więcej, umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, wypowie ją na piśmie, a wówczas ulega ona rozwiązaniu z dniem jej wypowiedzenia. Ustawodawca w omawianym artykule wyraźnie zaznaczył też, iż przepisów art. 28 nie stosuje się w przypadku przejścia prawa własności na inną osobę w trakcie umowy ubezpieczenia.

Z uwagi na ustalony w sprawie stan faktyczny i unormowania prawne wskazane powyżej, Sąd uznał, iż żądanie powódki przedstawione w pozwie jest bezzasadne i należy je oddalić.

W niniejszej sprawie powódka dochodziła należności wynikłej z umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC przedłużonej w oparciu o art. 28 przywołanej wyżej ustawy. Skoro jednak pozwany zbył samochód objęty umową ubezpieczenia OC i przekazał polisę nowemu właścicielowi zanim nastąpiło przedłużenie umowy, co więcej, nie był on już stroną umowy ubezpieczenia (był nią poprzedni właściciel pojazdu), w przedmiotowej sprawie ma zastosowanie art. 31 ust. 1 zdanie ostatnie ustawy, który wyłącza możliwość przedłużenia umowy ubezpieczenia OC w oparciu o art. 28 ustawy. Do wznowienia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC z mocy prawa zatem nie doszło.

Ustawodawca w art. 32 ust. 1 wym. ustawy nałożył wprawdzie na posiadacza pojazdu mechanicznego, który przeniósł prawo własności, obowiązek powiadomienia na piśmie zakładu ubezpieczeń, w terminie 14 dni od dnia przeniesienia prawa własności pojazdu, o fakcie jego przeniesienia. Odnosząc się do tego przepisu należy zauważyć, iż pozwany nie dopełnił obowiązku nałożonego na niego przez ustawodawcę i nie zawiadomił o fakcie sprzedaży ubezpieczyciela. Niemniej mając na uwadze treść art. 31 ust. 1 in fine ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych powódka nie miała prawa przedłużyć umowy ubezpieczenia OC i wystawić polisy wskazującej, że nowa osoba ubezpieczona jest pozwany. W ocenie Sądu w aktualnym stanie prawnym bowiem brak wywiązania się przez posiadacza z obowiązku nałożonego na niego w art. 32 ust. 1 ustawy skutkuje jedynie odpowiedzialnością solidarną poprzedniego i aktualnego posiadacza za zapłatę składki

związanej z umową ubezpieczenia za okres do chwili powiadomienia zakładu ubezpieczeń o przeniesieniu własności, a najpóźniej do czasu wygaśnięcia umowy ubezpieczenia – czyli mając na uwadze treść art. 31 ust. 1 zdanie ostatnie ustawy – do daty wskazanej w umowie ubezpieczenia zawartej przez tego posiadacza pojazdu, który zawarł umowę ubezpieczenia. Z tego powodu w interesie zbywcy jest wciąż jak najszybsze powiadomienie zakładu ubezpieczeń o przeniesieniu posiadania na nabywcę, gdyż wyznacza ono okres, w którym odpowiedzialność z tytułu zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na zbywcy i nabywcy solidarnie.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał zarzuty pozwanego za trafne i oddalił powództwo jako nieuzasadnione.